

ชื่อวิทยานิพนธ์

การประสานงานของทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอ (ทีมคปสอ.)

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์

นายประสาทร สীগพลี

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรนาท ขมะณะรงค์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ศรีสันติสุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พญ. กิมาพร ขมะณะรงค์)

บทคัดย่อ

การศึกษากการประสานงานของทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอ (ทีม คปสอ.) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะการประสานงานของทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านตัวทีม และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของทีม กับประสิทธิผลการประสานงานของทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอ 3) หาสมการในการทำนายประสิทธิผลการประสานงานของทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอ
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ทีมงานคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ (คปสอ.) ในจังหวัดขอนแก่น จังหวัดบุรีรัมย์ และ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 158 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก รวมทั้งการสังเกตขณะสัมภาษณ์โดยผู้ศึกษา สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์หาค่าทำนายสมทบเพื่อทำนายประสิทธิผลการประสานงานของทีมด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขึ้นไป
ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

1. ลักษณะการประสานงานของทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอ งานที่มีการประสานกันมากที่สุด

คืองานเฝ้าระวังโรค และงานควบคุมป้องกันโรค งานนโยบายหรืองานเร่งด่วนอื่นๆที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนดให้ปฏิบัติ และงานด้านการควบคุม กำกับ และติดตามประเมินผล โดยรูปแบบวิธีการประสานงาน ที่ใช้คือ การประสานงานแบบเป็นทางการคือมีหนังสือราชการเป็นลายลักษณ์อักษร หรือวิธีอื่น

2. ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านตัวทีมงาน และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของทีม มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับน้อยกับประสิทธิผลการประสานงานของทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการศึกษา กล่าวคือผู้นำทีม ตัวทีม และ สภาพแวดล้อมของทีมที่ต่างกัน ประสิทธิภาพการประสานงานจะต่างกัน

3. ประสิทธิภาพการประสานงานของทีมอยู่ในระดับน้อย และ ความพึงพอใจของทีมต่อการประสานงานของทีมอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

สมการที่ดีที่สุดในการทำนายประสิทธิผลการประสานงานของทีมสาธารณสุขระดับอำเภอ (ทีม คปสอ.) คือ

$$y = 1.062 + 0.215 (X1) + 0.384 (X2) \quad \text{หรือ}$$

ประสิทธิผลการประสานงาน = 1.062 + 0.215 (ปัจจัยด้านผู้นำทีม) + 0.384 (ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของทีม)

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาทีมงานสาธารณสุขระดับอำเภอดังนี้ คือกระทรวงสาธารณสุขควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับกรอบบทบาทหน้าที่ของทีม คปสอ. ให้มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ควรจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรให้กับทีมโดยเฉพาะ เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามบทบาทที่กำหนดได้ โดยแยกออกจากการจัดสรรให้หน่วยงานตามปกติ และจากการศึกษาพบว่าผู้บริหารงานสาธารณสุขระดับอำเภอเป็นผู้มีอิทธิพลต่อสมาชิกทีมคนอื่น เป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็นทีม และควรเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจให้มากขึ้น และ ควรส่งเสริมการสร้างบรรยากาศในการทำงานโดยให้สมาชิกได้มีโอกาสพบปะกันมากขึ้น จัดให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้การประสานงานของทีมมีประสิทธิผลมากขึ้น